

Vedlegg

1 • brev fra Miljøverndepartementet av 26. april 1988: Delegasjon av myndighet etter naturvernloven fra Miljøverndepartementet til Direktoratet for Naturforvaltning (gjelder klagemyndighet etter NVL).

2 • brev fra Miljøverndepartementet av 20. okt 1988: Midlertidig vern – delegasjon av departementets myndighet til Direktoratet for naturforvaltning.

3 • brev fra Miljøverndepartementet av 3.11.88: Delegasjon av myndighet etter naturvernloven §§ 4, 6, 10, 12, 13, 14, 21, 22 og 23 fra Miljøverndepartementet til Direktoratet for naturforvaltning.

4 • brev fra Miljøverndepartementet av 4. mai 1990: Delegasjon av myndighet til å dispensere fra vernevedtak fra Direktoratet for naturforvaltning til fylkesmennene. (gjelder § 23 i gamle fredninger).

5 • brev fra Miljøverndepartementet av 28. juni 1990: Delegasjon av myndighet etter naturvernloven §§ 20a og 20b fra Miljøverndepartementet til Direktoratet for naturforvaltning.

6 • brev fra Forsvarets overkommando av 1997-01-07: Militær operativ virksomhet i vernede områder.

7 • brev fra Miljøverndepartementet av 27. mars 1998: Forvaltninga av Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde – endring av forvaltningsstyringsmakt.

8 • brev fra Miljøverndepartementet av 25. juni 1998: Delegering av myndighet til å gjøre endringer i forvaltningsansvaret for verneområder. Endring av godkjenningsmyndighet for forvaltningsplaner i nasjonalparker.

9 • brev fra Direktoratet for naturforvaltning av 15.12.98: Forvaltningen av Rondane nasjonalpark. Overføring av forvaltningsmyndighet til fylkesmannen. (Tilsvarnde brev ble sendt samme dato også for Dovrefjell (inkl Drivdalen, Kongsvoll og Hjerkinn landskapsvernområder), Femundsmarka (inkl Femundsmarka landskapsvernområde), Gutulia, og Ormtjernkampen nasjonalparker) (Tilsvarende brev fra DN for Gressåmoen nasjonalpark ble sendt 4.12.00, gjeldende fra 01.01.01).

10 • brev fra Direktoratet for naturforvaltning av 01.03.99: Redningstjeneste i verneområder. Hjelpekorpsenes bruk av snøscooter.

Vedlegg 1

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT
KONTOR: MYNTGT. 2 - TLF. (02) 34 90 90 - TELEFAKS (02) 34 95 60 - TELEKS 21480 dmvh n
POSTADRESSE: POSTBOKS 8013 DEP., 0030 OSLO 1

DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING
28.04.1988 004366
KODE 003.213 / 471.220 V
BEH. EJ

Samtlige fylkesmenn
Direktoratet for naturforvaltning
Direktoratet for statens skoger

Kopi: V J Su V BL V ONV

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
88/1563-1 N MHH/sk

Dato 26 APR. 1988

DELEGASJON AV MYNDIGHET ETTER NATURVERNLOVEN FRA MILJØVERNDEPARTEMENTET TIL DIREKTORATET FOR NATUR-FORVALTNING

Etter kgl.res. av 26.8.1983 ble forvaltningsansvaret for områder fredet etter naturvernloven overført fra Miljø-verndepartementet til fylkesmannen, jf rundskriv T-4/84. Fylkesmannen fikk fra 1.1.1984 myndighet til å avgjøre dispensasjonssøknader etter vernereglene. Miljøverndepartementet er klageinstans.

Ved omorganisering av Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk til Direktoratet for naturforvaltning, ble en rekke saksfelter innen naturvern og friluftsliv overført fra departementet til direktoratet. I denne forbindelse ble også ansvaret for behandling av erstatningssakene etter naturvernloven for det vesentlige overført til direktoratet. Dette skjedde med virkning fra 1.11.1986.

Det har også vært forutsetningen at klagesakene etter naturvernloven skulle overføres fra departementet til direktoratet, bl a fordi disse ofte har nær sammenheng med erstatningsoppgjøret etter fredningsvedtak.

Miljøverndepartementets myndighet til å avgjøre klagesaker etter naturvernloven og bestemmelser gitt i medhold av naturvernloven, delegeres herved til Direktoratet for naturforvaltning. Vi gjør oppmerksom på at delegasjonen også gjelder vedtak fattet av andre enn fylkesmannen, f eks vedtak fattet av Direktoratet for statens skoger i medhold av gitte vernebestemmelser.

Delegasjon skjer med virkning fra 15.5.1988. Etter denne dato skal klagesakene sendes DN.
Det er gitt ut en del retningslinjer for behandlingen av de aktuelle sakene i "Håndbok for områdevern og forvaltning", senest ved vårt brev av 12.12.1987. Det vil bli arbeidet videre med retningslinjer for behandlingen av disse sakene. Av den grunn ber vi om at kopi av vedtak i dispensasjons-saker sendes Miljøverndepartementet inntil videre.

Med hilsen

Inger Marie Sitre

Inger Marie Sitre e.f.
Avd.direktør

Torkel Ramberg

Saksbehandler: Mona H. Handeland
Tlf.: 34 58 77

Vedlegg 2

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT
KONTOR: MYNTGT. 2 - TLF. (02) 34 90 90 - TELEFAKS (02) 34 95 60 - TELEKS 21480 env n
POSTADRESSE: POSTBOKS 8013 DEP., 0030 OSLO 1

DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING
21.10.1988 009646
KODE 003.213 / 471.10
BEH. ONV

Direktoratet for naturforvaltning
Samtlige fylkesmenn

Kopi: BL EJ

20 OKT. 1988

Deres ref.	Vår ref. (bes oppgitt ved svar)	Dato
	88|4998 - 1 N ToR Ark. 471.0	

MIDLERTIDIG VERN - DELEGASJON AV DEPARTEMENTETS MYNDIGHET TIL DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING

I medhold av naturvernlovens § 18 tredje ledd kan Miljøverndepartementet treffe vedtak om midlertidig vern inntil spørsmålet om endelig vern er avgjort. Denne bestemmelsen kom inn i loven etter endring av juni 1972, jfr. vedlagte ot.prp. nr. 47 (1971-72).

Adgangen til å vedta midlertidig vern er nødvendig for å kunne sikre verneverdiene mot ødelegggelse mens behandling av vernesaken pågår.

Av proposisjonen framgår at myndigheten til å treffe vedtak om midlertidig vern ble lagt til departementet, da en anså det mest hensiktsmessig at myndigheten ble lagt til det organ som forbereder vernesaken.Det er også vist til at vedtak om midlertidig vern må treffes så raskt som mulig.

Direktoratet for naturforvaltning har etter omorganiseringen overtatt vesentlige deler av departementets forberedelse av vernevedtak. Det er direktoratet som foretar den sentrale høringen og utarbeider forslag til kongelig resolusjon med vernebestemmelser. Det er også direktoratet som har den faglige kompetansen som ofte trengs ved vurderingen av om midlertidig vern skal vedtas. Begge disse forhold taler for at myndigheten til å treffe vedtak om midlertidig vern bør legges til direktoratet. Også det forhold at klage over midlertidig vern i dag må behandles av regjeringen, taler for delegasjon av myndigheten.

På denne bakgrunn blir departementets myndighet til å treffe vedtak om midlertidig vern i medhold av naturvernlovens § 18 tredje ledd delegert til Direktoratet for naturforvaltning med virkning fra 1.

november 1988. Klager over vedtak om midlertidig vern fattet etter dette tidspunkt skal behandles av Miljøverndepartementet.

Departementet vil senere oversende en del materiale om midlertidig vern som kan være nyttig som retningslinjer ved behandlingen av slike saker. For øvrig regner vi med at direktoratet i tråd med instruksen tar opp saker av prinsipiell karakter med departementet.

Med hilsen

Inger Marie Sitre e.f.
Avdelingsdirektør

Torkel Ramberg

Gjenpart av dette brev er sendt Landbruksdepartementet.

Vedlegg.

Vedlegg 3

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT
KONTOR: MYNTGT. 2 - TLF. (02) 34 90 90 - TELEFAKS (02) 34 95 60 - TELEKS 21480 env.n
POSTADRESSE: POSTBOKS 8013 DEP., 0030 OSLO 1

DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING
07.11.1988 010231
KODE 003.213 471.10
BEH. ONV

Direktoratet for naturforvaltning
Samtlige fylkesmenn
Direktoratet for Statens Skoger

Kopi: VBL VE

Deres ref.	Vår ref. (bes oppgitt ved svar)	Dato
	87/3223-2 N GuS Ark.nr.: 471.01	3.11.88

DELEGASJON AV MYNDIGHET ETTER NATURVERNLOVEN §§ 4, 6, 10, 12, 13, 14, 21, 22 OG 23 FRA MILJØVERNDEPARTEMENTET TIL DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING

Ved kgl res av 3 juli 1987 ble Kongens myndighet etter naturvernloven §§ 4, 6, 10, 12, 13 og 14 forsåvidt gjelder bestemmelser om skjøtsel, mindre grenseendringer og andre endringer i fredningsbesetmmelser som ikke strider mot formålet med vernet, delegert til Miljøverndepartementet. Også Kongens myndighet etter §§ 21, 22 og 23 til å fastsette nærmere bestemmelser om merking av områder mv, til å regulere ferdsel, og til å dispensere fra verneregleне ble overført til departementet. Samtidig ble kgl res av 18 september 1980 om delegasjon av Kongens myndighet til å gjøre endringer i beskrivelsen av områder fredet ved kgl res i medlhold av naturvernloven, opphevet og innarbeidet i den nye resolusjonen.

Delegasjonen gjaldt tilsvarende i forhold til vernevedtak truffet i medhold av lov om naturfredning 25 juli 1910 nr 3 og lov om naturvern 1 desember 1954 nr 2.

I resolusjonen ble det forutsatt at departementet som et ledd i overføringen av enkeltsaker til Direktoratet for naturforvaltning, skulle overveie å delegere sin myndighet angående mindre grenseendringer og skjøtselsbestemmelsene til direktoratet. Dette betyr ikke at delegasjonen dermed bør begrenses til disse særskilt nevnte områder.

Direktoratet for naturforvaltning har etter omorganiseringen overtatt en rekke saksfelter innen naturvern og friluftsliv fra departementet. Direktoratet har bl a fått delegert departementets myndighet til å avgjøre klagesaker etter naturvernloven og bestemmelser gitt i medhold av den, og departementets myndighet til å treffe vedtak om midlertidig vern. Gode grunner taler derfor for at den myndighet som er delegert til departementet ved kgl res av 3 juli 1987 delegeres i sin helhet til Direktoratet for

naturforvaltning.

Herved delegeres derfor Miljøverndepartementets myndighet etter naturvernloven og kgl res av 3 juli 1987 til å

1 endre verneområdets navn
2 rette feil og unøyaktigheter i beskrivelsen av det vernete område
3 foreta grenseendringer som omfatter mindre arealer (utvidelse eller innskrenkninger)
4 gi bestemmelser om skjøtsel forsåvidt det ikke etter annen bestemmelse er lagt til fylkesmannen eller annen forvaltningsmyndighet
5 gi bestemmelser om merking mv etter § 21
6 gi bestemmelser om ferdselsregulering etter § 22 første ledd
7 gi dispensasjon etter § 23 forsåvidt ikke dispensasjonsmyndigheten etter annen bestemmelse er lagt til fylkesmannen eller annen forvaltningsmyndighet
8 foreta andre endringer i vernebestemmelsene som ikke strider mot formålet med vernet
9 oppheve eldre fredninger der verneformålet er bortfalt

til Direktoratet for naturforvaltning, med virkning fra 15 november 1988.

Alle saker vedrørende dette skal etter denne dato sendes direktoratet. Departementet vil ferdigbehandle de sakene som er innkommet før dette tidspunkt.

Delegasjonen gjelder tilsvarende i forhold til vernevedtak truffet i medhold av lov om naturfredning 25 juli 1910 nr 3 og lov om naturvern 1 desember 1954 nr 2.

Departementet vil senere oversende en del saker til utlån som kan være nyttige som retningslinjer ved behandlingen av slike saker som er nevnt foran.

Med hilsen

Torkel Ramberg e.f.

Gudrun Schneider

Saksbehandler: Gudrun Schneider
Tlf: (02) 34 58 97

Vedlegg: Kgl res av 3 juli 1987

Vedlegg 4

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT

KONTOR: MYNTGT. 2 - TLF. (02) 34 90 90 - TELEFAKS (02) 34 95 60 - TELEKS 21480 env n
POSTADRESSE: POSTBOKS 8013 DEP., 0030 OSLO 1

Direktoratet for naturforvaltning
Samtlige fylkesmenn
Direktoratet for Statens Skoger

08.05.1990 004809
J/10231/88
KODE 003.213 DEH.
003.5
J471.710
EJ
Kopi: ENV
Utke

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
87-3223-3 NK ToR
Ark.nr.: 471.01

Dato
4 MAI 1990

DELEGASJON AV MYNDIGHET TIL Å DISPENSERE FRA VERNEVEDTAK FRA DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING TIL FYLKESMENNENE.

Ved kgl.res. 3. juli 1987 ble Kongens myndighet etter en rekke bestemmelser i Naturvernloven delegert til Miljøverndepartementet, herunder myndigheten til å gi dispensasjon etter § 23. Det ble vist til at mange fredningsvedtak etter lovene av 1910 og 1954 mangler bestemmelser om dispensasjonsadgang, og at slike saker må behandles av Kongen i statsråd.

Ved departementets brev av 3. november 1988 ble den myndighet som ble overført departementet ved kgl.res. 3. juli 1987 delegert til Direktoratet for naturforvaltning, også myndigheten til å dispensere etter § 23. Dette innebærer at søknader om dispensasjon fra eldre fredningsvedtak må behandles av Direktoratet for naturforvalning, mens dispensasjon fra nyere fredningsvedtak behandles av fylkesmannen.

Etter nærmere overveielse er departementet kommet til at det ikke er grunn til å opprettholde en slik forskjell mellom dispensasjon fra eldre og nyere fredningsvedtak. Den myndighet til å dispensere som ble overført til Direktoratet for naturforvaltning ved brev av 3. november 1988, delegeres herved til fylkesmennene. Delegasjonen gjelder ikke dispensasjonsmyndighet som særskilt er lagt til annen myndighet, f.eks. Direktoratet for Statens Skoger.

Med hilsen

Atle Haga e.f.
Underdirektør

Torkel Ramberg

Vedlegg 5

V

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT

KONTOR: MYNTGT. 2 - TLF. (02) 34 90 90 - TELEFAKS (02) 34 95 60 - TELEKS 21480 env n
POSTADRESSE: POSTBOKS 8013 DEP. 0030 OSLO 1

Direktoratet for naturforvaltning
Samtlige fylkesmenn

DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING
29.06.1990 006504
KODE 003.213 BEH.
V 471.01
28 JUNI 1990

Deres ref. Vår ref. (bes oppgitt ved svar) Dato

90/3775-1
Ark.nr.: 471.01

DELEGASJON AV MYNDIGHET ETTER NATURVERNLOVEN §§ 20a OG 20b FRA MILJØVERNDEPARTEMENTET TIL DIREKTORATET FOR NATUR-FORVALTNING

Myndighet etter § 20a:

Etter naturvernloven § 20a, 1. ledd, 1. punktum gjelder det en frist på ett år for fremsettelse av erstatningskrav etter § 20, 1. ledd, dvs. erstatningskrav som følge av vedtak etter lovens §§ 8,9 og 11.

Etter 2. punktum er departementet tillagt myndighet til å forlenge fristen etter 1. punktum, samt til å gi opp-reisning for oversittelse av denne fristen.

Myndighet etter § 20b:

Naturvernloven § 20b gir i 1. punktum en regel om erstatning som følge av vedtak etter lovens §§ 3, 5 og 18, 3. ledd (nå 4. ledd). I 2. punktum fastsettes en frist på ett år for å begjære skjønn for disse erstatningskravene.

Etter 3. punktum er departementet tillagt myndighet til å forlenge fristen i 2. punktum.

Miljøverndepartementet ønsker å delegere sin myndighet, både etter § 20a, 1. ledd, 2. punktum og etter § 20b, 3. punktum, til Direktoratet for naturforvaltning.

Bakgrunnen for dette er i første rekke at det er direktoratet som i dag har ansvaret for de erstatningssaker som de ovennevnte fristene er knyttet til. Myndigheten til behandling av erstatningssaker etter naturvernloven ble ved brev 2. oktober 1986 delegert til direktoratet. Det er dermed direktoratet som har førstehånds kunnskap om de enkelte erstatningssaker. Det er derfor naturlig at direktoratet også avgjør spørsmål om frister som er knyttet til disse sakene.

På denne bakgrunn delegeres Miljøverndepartementets myndighet etter naturvernloven § 20a, 1. ledd, 2. punktum

og § 20b, 3. punktum, til Direktoratet for naturforvaltning. Delegasjonen trer i kraft straks. Miljøverndepartementet er klageinstans for direktoratets vedtak etter de nevnte bestemmelsene.

Departementet vil forøvrig gjøre oppmerksom på at myndigheten etter § 20b, 3. punktum ikke omfatter myndighet til å gi oppreisning for oversittelse av fristen. Bestemmelsen gir bare myndighet til å forlenge fristen. Spørsmålet om oppreisning må avgjøres av skjønnsretten, jf domstolsloven §§ 153-158.

Med hilsen

Torkel Ramberg e.f.
byråsjef

Kristin Arnesen

Vedlegg 6

T.e. 14/1-97 KRN

Forsvarets overkommando
Operasjonsstaben

Vår dato: 1997-01-07
Vår referanse: 115/97/FO/O/HT/071

Vår saksbehandler: KK Håkon Tronstad, 22 49 83 23
Tidligere dato: 1996-09-13
Tidligere referanse: Direktoratet for naturforvaltning/5678/423.6[1]

Til: Direktoratet for naturforvaltning, Forsvarskommando Nord-Norge, Forsvarskommando Sør-Norge

Kopi til: Det kongelige forsvarsdepartement

Internt

Intern kopi til: SENST, F, P, HST, LST, SST, OI, OII, OIII

DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING
SAK NR
09.01.1997 97/297-1
KODE 726.1 BEH. KEM

Kopi: C JON JAI JHBI JTE

Militær operativ virksomhet i vernede områder

1 Bakgrunn

Direktoratet for naturforvaltning (DN) og Distriktskommando Nord-Norge (DKN) har begge pekt på behovet for en entydig forståelse av begrepet "militær operativ virksomhet", som ble definert og tatt i bruk i forbindelse med vernede områder første gang i 1982[2]. Samme definisjon ble benyttet i "Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge" (St meld nr 62 1991- 92)[3].

Forsvarets overkommando (FO) vil med henvisning til lovverk, vernebestemmelser og sentrale politiske styringsdokumenter forsøke å imøtekomme behovet for avklaring med hensyn til "militær operativ virksomhet" i vernede områder.

2 Rammebetingelser

Sentrale dokumenter for forståelse av begrepet "militær operativ virksomhet" som regulerer Forsvarets bruk av vernede områder er:

-naturvernloven og vernebestemmelser for områder vernet etter naturvernloven fastsatt ved Kongelig resolusjon.

-St meld nr 62 1991- 92, Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge.

-St meld nr 21 1992-93, Handlingsplan for miljøvern i Forsvaret (Forsvarets miljøplan).

2.1 St meld nr 62 1991- 92, Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge

Planen definerer militær operativ virksomhet (pkt 5.6 militære interesser), og fastslår at vanlige øvelser ikke er unntatt fra reglene i vernebestemmelsene.

> *Militær operativ virksomhet er unntatt fra reglene i den enkelte vernebestemmelse for naturverneområder i Norge. Militær operativ virksomhet omfatter i fredstid all militær virksomhet som er nødvendig for å planlegge, forberede og gjennomføre:*

[1] b) Distriktskommando Nord-Norge/1996-09-20/03752-001/201.3, Militær operativ virksomhet- definisjon
[2] Det kongelige forsvarsdepartement 1982-07-26/8088/82/071.1, Utkast til verneplan for fuglefjell i Finmark
[3] St meld nr 62 1991- 92, Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge

Postadresse	Sivil telefon/telefaks	Militær telefon/telefaks	Dokumentets filbane	Antall vedlegg
Oslo mil/Huseby 0016 Oslo	22 49 84 61/22 49 77 83	510 8461/510 7783	g:\word6dok\miljø\info.doc	0

-Overvåkning av land-, sjø- og luftterritoriet.

-Forsvarsplaner herunder feltbefestninger, anlegg for installasjoner og stridsmidler.

-Beredskapstiltak herunder utrykningsøvelser med militære styrker.

-Støtte til det sivile samfunn og politi som krever innsetting av styrker.

-Rene militære operasjoner i spesielle situasjoner herunder søk og redningstjeneste.

Forsvarsdepartementet har uttalt at vanlige øvelser ikke omfattes av ovenfornevnte unntak, men det forutsettes at der sivil virksomhet eller trafikk er tillatt kan tilsvarende militær virksomhet uten videre finne sted.

Videre heter det:

Departementet vil bemerke:

Vernebestemmelsene er avgjørende for hvilken bruk Forsvaret kan gjøre av naturverneområdene. Forsvaret kommer ikke i en særstilling i forhold til andre brukere og må innordne seg de restriksjoner vernebestemmelsene setter.

2.2 Naturvernloven

I § 23 i Naturvernloven heter det:

Kongen kan gjøre unntak fra vedtak om verne- og fredningsbestemmelser for bestemte institusjoner eller for bestemte personer når det gjelder vitenskapelige undersøkelser og arbeider eller tiltak av vesentlig samfunnsmessig betydning eller når formålet med fredningen krever det.

2.3 St meld nr 21 1992-93, Handlingsplan for miljøvern i Forsvaret (Forsvarets miljøplan)

I dette dokumentet som blant annet beskriver Forsvarets miljøutfordringer, fremgår det at Forsvaret må bidra til å beskytte og forbedre miljøet på linje med samfunnet forøvrig. Forsvaret må derfor i fredstid etterleve gjeldende miljølovverk:

I hovedtrekk gjelder alle lover og forskrifter i sin helhet for Forsvaret. Forsvaret kan være unntatt fra visse bestemmelser i noen lover og forskrifter, dette gjelder gjerne forhold av operativ art eller forhold vedrørende stridsanlegg. Et eksempel er Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, der Forsvaret har generell tillatelse til slik motorferdsel ved øvelser, forflytninger og transport. Imidlertid har Forsvaret for eksempel ikke unntak fra §8 om at slik ferdsel skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for natur, miljø og mennesker.

3 Avklaring

3.1 Øvelser

FO vil understreke at programmerte øvelser samt trening som ikke tar i bruk faste stridsanlegg, i denne sammenheng er å regne som vanlige øvelser. Vanlig øvelser skal ikke finne sted i vernede områder med mindre Fylkesmannen vurderer den militære aktivitet til ikke å være i strid med formålet med vernet, og følgelig gir tillatelse til slik virksomhet.

3.2 Rekvisisjonsloven

FO legger til grunn at rekvisisjonsloven sett i sammenheng med naturvernloven med forskrifter må fortolkes slik at adgangen til militær bruk av vernede områder er uttømmende angitt gjennom vernebestemmelsene. Dette medfører at område rekvirert i henhold til rekvisisjonsloven ikke har til følge at man kan se bort fra vernebestemmelsene i området.

I tilfeller hvor verneområder ligger innenfor områder som er rekvirert til øvingsvirksomhet bør de merkes på øvingskart som "forbudte områder" alternativt som "områder hvor det skal tas spesielle hensyn". Øvingsordre skal inneholde informasjon om hva formålet med vernet er, og miljøhensyn iht Forvarets miljøplan, skal innarbeides i øvingsordren.

4 Konklusjon

For at Forsvaret skal kunne gjennomføre militær operativ virksomhet og samtidig ivareta hensynet til miljøet er det avgjørende at offiserer med ansvar for planlegging av militær aktivitet fører en åpen dialog med miljøvernavdelingen hos aktuelle fylkesmenn. God kommunikasjon mellom miljøvernmyndigheter og Forsvar er således en forutsetning for at Forsvaret skal nå sin målsetting med hensyn til stridsevne uten å påføre vernede områder skade.

E. Hauger Johannessen
Kommandør I
Sjef Operasjonsstaben

Jon Rogstad
Oberst I
Sjef Operasjonsavdelingen

Vedlegg 7

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT
KONTOR: MYNTGT.2 - TLF.22 24 90 90 - FAX.22 24 95 60 - TELEKS 21480 env n
POSTADRESSE: POSTBOKS 8013 DEP., 0030 OSLO

DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING
SAK NR
30.03.1998 98/2822-1
KODE 422.1 422.2 BEH. AH

Fylkesmannen i Oppland
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Statskog SF

KOPI

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
98/1409- ~~BFK~~
Ark: 422.1

Dato
27 MARS 1998

Kopi: DNV SNO

FORVALTNINGA AV JOTUNHEIMEN NASJONALPARK OG UTLADALEN LANDSKAPSVERNOMRÅDE - ENDRING AV FORVALTNINGSSTYRESMAKT

Ved kgl. res. dagsett 5.12.80 vart Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde oppretta. I pkt V i vernereglane for desse verneområda framgår at Miljøverndepartementet avgjer kva organ som skal ha forvaltninga av reglane for nasjonalparken og for landskapsvernområdet.

Det tidlegare Direktoratet for statens skoger vart ved departementet sitt brev dagsett 5.12.80 oppnemnd som forvaltningsstyresmakt for nasjonalparken og den delen av landskapsvernområdet som ligg på statsgrunn. Fylkesskogkontoret i Sogn og Fjordane vart forvaltningsstyresmakt for dei delane av landskapsvernområdet som ligg på privat grunn.

Etter den tid har det vore ei rekkje endringar og tillempingar av forvaltningsordninga både for Jotunheimen nasjonalpark og andre nasjonalparkar. Mellom anna har fylkesmannen vore forvaltningsstyresmakt for den generelle dispensasjonsadgangen i pkt IV, 8 i vernereglane.

Mange av dei daglege forvaltningsoppgåvene for nasjonalparkane i Noreg er i dag lagt til Statskog. Dette gjeld både feltoppgåver og utøving av mynde etter vernereglane. Den historiske bakgrunnen er m.a. knytt til Statskog sin eigarfunksjon, etablerte oppsynsordningar, og det faktum at fylkesmannen ikkje fekk eiga miljøvernavdeling før i 1982. I samband med opprettinga av Statens naturoppsyn (SNO) finn departementet at det no er ønskjeleg å samle forvaltningsmynde hjå

ein instans og at fylkesmannen får eit større ansvar for nasjonalparkane.

Med heimel i vernereglane pkt. V, jamfør og kgl. res. om oppretting av SNO dagsett 25.10.96, vedtek departementet at frå og med 1.4.98 er fylkesmannen i vedkomande fylke forvaltningsstyresmakt for Jotunheimen nasjonalpark. Forvaltningsstyresmakt for Utladalen landskapsvernområde er fylkesmannen i Sogn og Fjordane.

Denne endringa av forvaltningsstyresmakt endrar ikkje tilsynsutvala si rolle for nasjonalparken/landskapsvernområdet.

Departementet vil be fylkesmannen om å ta kontakt med Statskog for å avklare korleis endringane skal gjennomførast i praksis.

Med helsing

Torkel Ramberg e.f.
Ekspedisjonssjef

Harald S. Ruberg

Kopi: - Direktoratet for naturforvaltning

- Lom kommune
- Vågå kommune
- Vang kommune
- Årdal kommune
- Luster kommune

- Tilsynsutvalet for Jotunheimen nasjonalpark i Lom
- Tilsynsutvalet for Jotunheimen nasjonalpark i Vågå
- Tilsynsutvalet for Jotunheimen nasjonalpark i Vang
- Tilsynsutvalet for Jotunheimen nasjonalpark/Utladalen landskapsvernområde i Årdal
- Tilsynsutvalet for Jotunheimen nasjonalpark/Utladalen landskapsvernområde i Luster

- Lom fjellstyre
- Vågå fjellstyre
- Vang fjellstyre
- Fjellstyret i Årdal
- Fjellstyret Luster Austre statsallmenning

Vedlegg 8

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT
KONTOR: MYNTGT.2 - TLF.22 24 90 90 - FAX.22 24 95 60 - TELEKS 21430 env n
POSTADRESSE: POSTBOKS 8013 DEP., 0030 OSLO

Direktoratet for naturforvaltning
Tungasletta 2
7005 Trondheim

29.06.1998 98/5799-1
L99/354
422.0
011.0
BEH. AH
Kopi: perm
ONV
HBH

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
98/103- BFK WP

Dato
25 JUNI 1998

Delegering av myndighet til å gjøre endringer i forvaltningsansvaret for verneområder. Endring av godkjenningsmyndighet for forvaltningsplaner i nasjonalparker

1. Delegering av myndighet
Ved kgl. res. av 25.10.1996 ble Kongens myndighet til å gjøre endringer i hvem som har forvaltningsmyndighet for verneområder opprettet i medhold av lov om naturvern, delegert til Miljøverndepartementet. Delegeringen gjaldt alle vernevedtak som er fattet i medhold av lovene av 1910, 1954 og 1970.

Herved delegeres Miljøverndepartementets myndighet, gitt ved kgl.res. av 25.10.1996 til å gjøre endringer i hvem som er forvaltningsmyndighet for verneområder, til Direktoratet for naturforvaltning med virkning fra dags dato.

Bakgrunnen for delegeringen
Ved opprettelsen av verneområder blir det alltid oppnevnt forvaltningsmyndighet for verneforskriften. I eldre fredninger er forvaltningsansvaret lagt til ulike offentlige etater, og dette er det nå behov for å endre. F.eks. har departementet nylig endret forskriften for Jotunheimen nasjonalpark når det gjelder forvaltningsmyndighet. Det har også i lengre tid vært arbeidet med å trekke kommunene mer aktivt med i forvaltningen av verneområdene. Blant annet ble det i MIK-programmet drevet forsøk med å delegere forvaltningsansvaret for verneområder til interesserte kommuner.

DN evaluerte disse forsøkene i en rapport som ble oversendt departementet ved brev av 1.6.1994. Selv om materialet som dannet grunnlaget for DN's evaluering var spinkelt, konkluderte direktoratet med at en ønsket å gå videre med delegering av forvaltningsmyndighet og -oppgaver i verneområdene til lokalnivået. Direktoratet mente at delegeringen kan omfatte naturreservater og landskapsvernområder, men

at RAMSAR-områder og nasjonalparker holdes utenfor. I evalueringen fra direktoratet var det også listet noen kriterier (kommunens kompetanse, områdets konfliktgrad og sårbarhet m.v.) som nye søknader fra kommunene burde vurderes etter.

Videre arbeid

For Regjeringen er lokalt engasjement og samspillet mellom stat og kommune i miljøpolitikken viktig. Regjeringen ønsker en forpliktende, lokal oppfølging av Brundtland-kommisjonen (lokal Agenda 21). Forvaltningen av verneområder er et eksempel på en oppgave som kan ha stor betydning lokalt. Det er derfor en prioritert oppgave å delegere forvaltningsansvaret for verneområder til kommunalt nivå der forholdene ligger til rette for det.

I tiden framover vil det være aktuelt å anvende myndigheten som DN her får, til både å ajourføre forvaltningsansvaret for eldre fredninger, og til å delegere forvaltningsansvaret til interesserte kommuner, dvs. frivillig delegering.

Ajourføring av eksisterende ordninger

Direktoratet skal i løpet av 1998 ha ajourført eldre fredningsvedtak når det gjelder hvem som er rette forvaltningsmyndighet. Videre skal direktoratet gjennomgå delegeringene som er gitt på forsøksbasis, med sikte på å endre disse til ordinære delegeringer, eventuelt tilbakeføring av myndighet, innen 1.10.1998. Det gjelder spesielt kommuner som har fått delegert forvaltningsansvaret for verneområder i regi av MIK-programmet.

Nye delegeringer

Departementet vil be om at direktoratet innen 1.10.1998 gjør alle landets kommuner oppmerksomme på at de kan søke om delegering av forvaltningsmyndighet for eksisterende naturminner, naturreservater og landskapsvernområder. Søknader fra kommunene skal sendes via fylkesmannen som gir sin vurdering av søknadene og tilrådning til direktoratet. Ved vurdering av søknader skal det legges vekt på de kriteriene som DN selv anfører i brevet av 1.6.1994 til departementet med hovedvekt på kommunens miljøvernfaglige kompetanse.

For enkelte verneområder er forvaltningen særlig krevende. Hvis fylkesmann og direktorat er usikre på om det er hensiktsmessig å delegere forvaltningsansvaret for slike områder, bør en først vurdere om utarbeidelse av forvaltningsplan kan gi tilstrekkelig avklaring til å foreta delegering.

Selv om det er et prioritert mål for departementet å delegere forvaltningsansvaret til interesserte kommuner med kompetanse, kan det være situasjoner hvor dette målet kan komme i konflikt med andre viktige hensyn. Behovet for et oversiktlig forvaltningssystem er ett hensyn som må tillegges vekt, særlig i forhold til grunneiere og andre brukere. Som eksempel kan nevnes områder hvor det er flere verneom-

råder i nærheten av hverandre og hvor hensynet til en mest mulig lik forvaltningsmodell må tillegges vekt.

Når det gjelder delegering av forvaltningsmyndighet for nasjonalparker og RAMSAR-områder, er departementet enig med direktoratet og ønsker foreløpig ikke å åpne for delegering på generell basis. Det kan likevel drives forsøk med delegering av forvaltningsmyndighet for enkelte, utvalgte nasjonalparker og RAMSAR-områder. Slik forsøksvirksomhet skal skje i samråd med departementet.

Ved delegering av forvaltningsmyndighet for verneområder til kommunene er det viktig å sikre nær kontakt mellom den enkelte kommune og fylkesmannen som har betydelig kompetanse på dette feltet. Selv om kommunen får ansvaret for forvaltningen, skal fylkesmannen følge med, gi kommunen råd og veiledning samt ha kopi av alle enkeltvedtak som kommunen fatter. På denne måten kan fylkesmannen vurdere om kommunens forvaltning er i tråd med formålet med fredningen og eventuelt bringe enkeltvedtak eller forvaltningen generelt inn for direktoratet.

Resultatrapportering
Oppnådde resultater innen delegering av forvaltningsmyndighet for verneområder skal inn i den ordinære resultatrapporteringen fra direktoratet. Departementet vil eventuelt komme nærmere tilbake til resultatrapporteringen for arbeidet med delegering i tildelingsbrevet for 1999.

2. Endring av godkjenningsmyndighet
For å sikre en enhetlig forvaltning av store verneområder foreslo regjeringen i St. meld. nr. 62 (1991-92) *Om ny landsplan for nasjonalparker og andre store verneområder* at DN skulle være godkjenningsmyndighet for forvaltningsplaner i nasjonalparker. Stortinget sluttet seg til dette forslaget. Med hjemmel i myndighet gitt ved kgl.res. av 25.10.1996 har departementet i dag fattet vedtak om at myndighet til å godkjenne forvaltningsplaner for nasjonalparker legges til Direktoratet for naturforvaltning med virkning fra dags dato.

Med hilsen

Torkel Ramberg e.f.
ekspedisjonssjef

Pål Vidar Sollie

Kopi: Fylkesmennene
Kommunenes Sentralforbund

Saksbehandler: Wilhelm Pedersen

Vedlegg 9

DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING
Kontoradresse: Tungasletta 2 Telefon: 73 58 05 00 Telefaks: 73 58 05 01
Hjemmeside: http://www.naturforvaltning.no/
Postadresse: 7005 Trondheim

Fylkesmannen i Hedmark

Fylkesmannen i Oppland

Statskog SF

Deres ref.	Vår ref. (bes oppgitt ved svar)	Dato
	99/5799 AH/AREA	15.12.98
	Arkivkode: 422.1 422.2	

FORVALTNINGEN AV RONDANE NASJONALPARK. OVERFØRING AV FORVALTNINGSMYNDIGHET TIL FYLKESMANNEN.

Vi viser til vårt brev av 20.11.98 til berørte kommuner.

Rondane nasjonalpark ble opprettet ved kgl. res. av 21.12.62. Nasjonalparken berører kommunene Dovre, Sel, Sør-Fron og Nord-Fron i Oppland fylke og kommunene Folldal og Stor-Elvdal i Hedmark fylke.

Forvaltningsansvaret for de fleste nasjonalparkene ble i sin tid lagt til Direktoratet for Statens Skoger. Dette hadde bl.a sammenheng med Statens Skoger sin grunneierfunksjon og etablerte oppsynsordninger. Fylkesmannsembetet fikk ikke egen miljøvernavdeling før i 1982.

Ved kgl. res. av 25.03.83 ble fylkesmennene tillagt et generelt forvaltningsansvar for nesten alle verneområder som var opprettet i medhold av naturvernloven. Det ble imidlertid gjort noen unntak for bl.a nasjonalparkene Jotunheimen og Dovrefjell og de nasjonalparkene hvor Statens Skoger var tillagt dispensasjonsmyndighet i henhold til Miljøverndepartementets brev av 22.8.79. Med unntak av verneområdene på Hardangervidda har derfor forvaltningsansvaret for de fleste nasjonalparkene vært delt mellom fylkesmannen og det nåværende Statskog SF.

Mange av de daglige forvaltningsoppgavene innenfor våre nasjonalparker og tilliggende landskapsvernområder utføres i dag av Statskog. Dette gjelder både myndighetsutøvelse etter verneforskriftene og ordinære feltoppgaver. I forbindelse med etableringen av Statens Naturoppsyn (SNO) blir det imidlertid opprettet egne stillinger som vil overta mye av den feltvirksomheten som Statskog i dag utøver innenfor nasjonalparkene. Direktoratet for naturforvaltning finner derfor at det er ønskelig å samle forvaltningsansvaret i en instans og overføre ansvar/myndighet fra Statskog til fylkesmannsembetet.

Kongens myndighet til å fastsette hvem som er forvaltningsmyndighet for verneområder etter naturvernloven ble delegert til Miljøverndepartementet ved kgl. res. om opprettelse av SNO, datert 25.10.96. I brev av 25.06.98 blir Miljøverndepartementets myndighet delegert videre til Direktoratet for naturforvaltning.

Med bakgrunn i ovennevnte har Direktoratet for naturforvaltning i dag truffet vedtak om at forvaltningsmyndigheten i henhold til verneforskriftene for Rondane nasjonalpark i sin helhet overføres til fylkesmennene i vedkommende fylke med virkning fra 1. januar 1999.

Direktoratet for naturforvaltning skal være klageinstans for vedtak truffet av fylkesmannen og godkjenningsmyndighet for forvaltningsplaner.

Vi forutsetter at fylkesmennene og Statskog finner en praktisk løsning på hvordan endringene skal gjennomføres, overføring av arkivmateriale mv.

Vi ber snarest om at fylkesmennene på egnet måte informerer aktuelle instanser og organisasjoner om vedtaket.

Med hilsen

Stein Lier-Hansen
direktør

Berit Lein

Gjenpart: Miljøverndepartementet

Stor-Elvdal kommune
Folldal kommune
Sel kommune
Sør-Fron kommune
Nord-Fron kommune
Dovre kommune

Fjellstyresambandet
Folldal fjellstyre fjellstyre
Sollia fjellstyre fjellstyre

Saksbehandler: Arnt Hegstad

Vedlegg 10

DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING
Kontoradresse : Tungasletta 2 Telefon: 73 58 05 00 Telefaks: 73 58 05 01
Hjemmeside: http://www.naturforvaltning.no/
Postadresse: 7005 Trondheim

KOPI

Fylkesmennene

Deres ref.	Vår ref. (bes oppgitt ved svar)	Dato
	99/2396-1 AH/AREA	01.03.99
	Arkivkode: 423.5	

Redningstjeneste i verneområder. Hjelpekorpsenes bruk av snøscooter.

Etter lov om naturvern av 19. juni 1970 nr 63, § 22, 1. og 2. ledd er det i utgangspunktet mulig å regulere eller forby enhver motorisert ferdsel i verneområder. Hvilke restriksjoner som finnes fremgår konkret av forskriftene for det enkelte verneområde.

I naturvernloven § 22, 3. ledd er det imidlertid gjort unntak for "ferdsel som skjer i politi-, brannvern-, ambulanse- eller sikringsøyemed". Tilsvarende unntak er derfor tatt inn i alle nyere verneforskrifter.

For å unngå misforståelser omkring begrepet "sikringsøyemed", og hindre ulik praktisering av dispensasjonsbestemmelsene, har det vært nødvendig med en klargjøring/grenseoppgang i forhold til hjelpekorpsenes virksomhet. Målsettingen har vært å finne frem til praktikable retningslinjer og rutiner som både ivaretar hensynet til verneverdiene i et område – og behovet for forberedende og forebyggende redningstjeneste/sikringstjeneste.

Vi har derfor i samarbeid med Justisdepartemetet trukket opp noen retningslinjer for arbeidet med slike saker. I den forbindelse har vi også hatt møte med Røde Kors, Norsk Folkehjelp og FORF.

Vi ber om at fylkesmennene snarest orienterer aktuelle hjelpekorps om de retningslinjene som er inntatt nedenfor. Justisdepartementet vil besørge nødvendig informasjon til politiet.

Naturvernloven § 22, 3. ledd. Unntak for ferdsel i "sikringsøyemed".

Konkrete redningsaksjoner er unntatt fra forbudet mot motorferdsel i verneområder, jfr. naturvernloven § 22, 3. ledd.

I tillegg kan f.eks nødvendig motorferdsel i forbindelse med avsperring eller skilting av et særlig rasfarlig sted/område komme inn under bestemmelsen. Likeledes nødvendig motorferdsel i forbindelse med isforhold eller isgang helt utenom det vanlige. Det er politiets ansvar å bedømme/avgjøre behov og omfang av slike sikringstiltak og besørge nødvendig iverksettelse. Forvaltningsmyndighet/oppsyn skal imidlertid ha melding om de beslutninger som politiet har truffet. I disse sakene vil det ikke være nødvendig å søke forvaltningsmyndigheten om tillatelse.

Forberedende redningstjeneste

Utgangspunktet må være at all øvingsvirksomhet som kan legges utenfor et verneområde, **skal** foregå utenfor verneområdet. Dette gjelder f. eks opplæring i bruk av snøscooter og sambandsutstyr.

"Kjentmannskjøring" eller øvingskjøring med snøscooter krever særskilt dispensasjon fra verneforskriftene. Dispensasjon kan gis av forvaltningsmyndigheten for verneområdet (fylkesmannen for nasjonalparkene) med bakgrunn i plan som er godkjent av politimesteren. Ved behov kan slike dispensasjoner gis for flere år.

Hjelpekorpsene skal sende søknader om dispensasjon til forvaltningsmyndigheten for verneområdet - via den ansvarlige politimester. Politimesteren gjennomgår søknadene og gir sin vurdering før søknaden blir oversendt til forvaltningsmyndigheten.

Hvis tidspunktet for kjøringen ikke er konkret fastsatt i dispensasjonen, skal politimester og fylkesmann/oppsyn gis beskjed før kjøringen finner sted. Enkeltstående øvelser som ikke er nedfelt i slik plan, kan unntaksvis få dispensasjon etter forutgående godkjenning/anbefaling fra politimesteren.

Alle søknader om kjentmannskjøring bør vurderes med bakgrunn i områdets sårbarhet, hensynet til dyrelivet, områdets utstrekning, bruk av området til friluftsliv, utskifting av folk i hjelpekorpsene osv. Hovedregelen skal være at man gjør seg kjent i aktuelle områder uten bruk av kjøretøy.

Forebyggende redningstjeneste

Eksempler på forebyggende redningstjeneste kan være mer rutinepreget merking/varsling av rasfare, farlige isforhold og liknende.

Dispensasjon til slikt arbeid bør i likhet med forberedende redningstjeneste vurderes i lys av plan som skisserer beredskapsbehov og tiltak i forbindelse med spesielle snø og isforhold etc. Planen må være godkjent av politimesteren.

Hjelpekorpsene skal også i slike tilfeller sende søknad om dispensasjon til fylkesmannen (ev. annen forvaltningsmyndighet for verneområdet) via politimesteren. Politimesteren gjennomgår søknadene og gir sin anbefaling før søknaden blir oversendt til forvaltnings-myndigheten. Dispensasjon kan gis for flere år.

Vi har gode erfaringer med at hjelpekorpsene drar ut sammen med oppsynspersonell ev. politi. Disse er normalt lokalkjente og vil kunne formidle nyttig informasjon og erfaring om trasévalg, rasfare, farlige isforhold osv.

Vi vil anta at det i flere områder kan være hensiktsmessig å kombinere forebyggende virksomhet med nødvendig "kjentmannskjøring".

Med hilsen

Stein Lier-Hansen
direktør

Bernt Lein

Gjenpart: Miljøverndepartementet
Justisdepartementet

Saksbehandler: Arnt Hegstad